

ת"פ 24118/06/19 - מדינת ישראל נגד סאלח מוסראתי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 24118-06-19 מדינת ישראל נ' מוסראתי

בפני:	כבוד השופטת רונית בש
בעניין:	מדינת ישראל
	נגד
	סאלח מוסראתי
המאשימה	
הנאשם	

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת של הסדר טיעון בביצוע העבירות, כדלקמן: סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 232(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; הפרעה לשוטרים במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק הנ"ל; נהיגה ללא רישיון, עבירה לפי סעיפים 10(א), 62(1) ו-38(1) לפקודת התעבורה; סטייה מנתיב נסיעה, עבירה לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 בצירוף סעיפים 62 ו-68 לפקודת התעבורה.

כתב האישום המתוקן

2. בתאריך 30/6/17 סמוך לשעה 11:05, בשכונת אל כעין בשפרעם, נהג הנאשם ברכב מסוג הונדה (להלן: הרכב), כאשר מעולם לא הוציא רישיון נהיגה. הנאשם הסיע ברכב את איאד, תושב הרשות הפלסטינית. באותה עת נסעו השוטרים חרבאוי ורחייל בשכונה בניידת משטרתית במסגרת סיור שגרתי בעיר שפרעם. השוטרים כרוזו לרכב לעצור לאחר שהבחינו כי איאד הוריד את ראשו מטה, ואילו הנאשם בתגובה הגביר את מהירות נסיעת הרכב. השוטרים נסעו אחריו, הפעילו את גשר התאורה שעל הגג הניידת וכרוזו לו לעצור. הנאשם לא נענה לקריאת השוטרים, המשיך בנסיעה מהירה, תוך שהוא עוקף רכבים. בהגיעו לכיכר השהידים בשפרעם, נסע הנאשם נגד כיוון התנועה בכיכר, בעוד הניידת ממשיכה בנסיעה אחריו בנתיב הנסיעה החוקי בכיכר. השוטרים המשיכו בנסיעה אחרי הנאשם לאחר יציאתם מהכיכר, תוך שהם כורזים לו, לאורך כל הדרך, לעצור. כל זאת עשה הנאשם בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב התחבורה או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים.

במהלך המנוסה, הנאשם נסע מכיכר סמיר אמיס לכיכר אלווליד ומשם לכיכר עין עלעאפייה ובחזרה לכיכר סמיר אמיס, תוך שהוא נוסע בחלק מהדרך בנתיב הנגדי של התנועה ומסכן בנסיעה פראית את השימוש או הבטיחות בנתיב התחבורה. בכיכר סמיר אמיס הנאשם פנה שמאלה לכיוון עיריית שפרעם ונסע בנתיב הנגדי לתנועה, כאשר הניידת נוסעת עם סירנה במקביל אליו, בנתיב הימני, כחוק, וממשיכה לכרוז לנאשם לעצור. כל זאת עשה הנאשם בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב התחבורה או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים.

עוד במהלך המנוסה, ובעוד השוטרים נוסעים אחר הרכב וכורזים לנאשם לעצור, פנה הנאשם שמאלה בכיכר העירייה, לכיוון כיכר אגד, כשהוא נוסע בכיוון הנגדי לתנועה, ובמהלך הנסיעה פגע בכנף הקדמי של רכב טויוטה שנסע כחוק בנתיב הימני. בהמשך לאמור, המשיך הנאשם במנוסה, כשהוא בנסיעה בנתיב הנגדי לתנועה ובכך גרם לרכבים שהגיעו מולו לסטות מדרכו. כל זאת עשה הנאשם בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב התחבורה או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים. הנאשם המשיך במנוסה, יצא ביציאה המזרחית משפרעם לכביש 79 ופנה מערבה לכיוון מחלף סומך. בשלב הזה עקפה הניידת את הרכב משמאל, אז השוטרים סימנו לנאשם לעצור וחסמו עם הניידת את המשך דרכו של הרכב.

בנסיבות אלו, עצר הנאשם את הרכב על כביש 79 לכיוון מערב. השוטר רחיל יצא מהניידת ישר לכיוון הרכב, בעוד הנאשם מתחיל לנסוע עם הרכב לכיוונו, וזאת בכוונה להפריע לשוטרים במילוי תפקידם או להכשילם בכך. בעקבות זאת שלף השוטר רחיל את אקדחו, צעק לנאשם לעצור ולדומם את המנוע והודיע לו על מעצרו. בהמשך לכך, כיבה הנאשם את מנוע הרכב. השוטר רחיל החזיר את האקדח לנרתיק והוציא יחד עם השוטר חרבאוי את הנאשם מהרכב. הנאשם התנגד למעצרו ולאיוזקו תוך שדחף את השוטר רחיל בידיו, זאת בכוונה להפריע לשוטרים, אשר נאלצו להשתמש בכוח על מנת לאזק אותו ולעצרו. כתוצאה ממעשי הנאשם ניזוק רכב הטויוטה בנזק המוערך בסכום של כאלפיים ₪.

תסקירי שירות המבחן

3. מתסקירו הראשון של שירות המבחן שהוגש על אודות הנאשם עולה כי הנאשם בן 57, נשוי ואב ל-5 ילדים. שירות המבחן מציין בתסקירו הנ"ל, כי משחר נעוריו גילה הנאשם קשיי תפקוד והתנהלות שולית ומאופיין כבעל דפוסים שוליים מושרשים. לאחר שהקים משפחה, הצליח הנאשם להתרחק ממעורבות תכופה בפלילים, אך עם זאת ניכרת אצלו התנהלות חוזרת עוברת חוק בתחום התעבורה. צוין כי הנאשם בעל כלים מצומצמים להתנהלות שומרת חוק ועל אף שהופנה בעבר לטיפול במסגרת צו טיפולי של שירות המבחן, הוא מעולם לא טופל.

4. במסגרת גורמי הסיכון, התייחס שירות המבחן להפרת חוק חוזרת ונשנית אצל הנאשם לרבות בתחום התעבורה, לגישתו המצומצמת והקורבנית, וכן לכך שלא היה בעונשים קודמים שהוטלו עליו לסייע לשיפור מצבו. עוד התייחס שירות המבחן לכך שהנאשם מעולם לא שולב, כאמור, בטיפול משמעותי, כאשר טיפול בתחום האלימות ההורית בו נטל חלק, התאפיין בחוסר יציבות עד לנשירתו מהטיפול.

5. כגורמי סיכון, עלה שיתוף פעולה בהליך האבחון, היכולת של הנאשם להיות קשוב לתיאור דפוסיו הבעייתיים וביטוי של עייפות מצדו להתנהלותו הבעייתית עד כה. כמו כן, הסכים הנאשם באופן מילולי לבחון אפיקים טיפוליים בעניינו. לאור האמור, ועל אף התרשמות שירות המבחן מסיכויי שיקום נמוכים, ובשל עמדת הנאשם ביחס לטיפול ובטרם מתן המלצתו הסופית, סבר שירות המבחן בתסקירו הראשון כי יש מקום לשלב את הנאשם בסדנת הכנה לטיפול והמליץ לצורך כך לדחות את הדיון בעניינו בשלושה חודשים.

6. מהתסקיר השני של שירות המבחן עולה כי במהלך תקופת הדחייה השתלב הנאשם בקבוצת הכנה לטיפול במסגרת שירות המבחן. עד כה התקיימו שלושה מפגשים אליהם הגיע הנאשם, אם כי באיחור. צוין כי הנאשם ביטא מחויבות ונכונות במסגרת הקבוצתית. נוסף על כך, שירות המבחן התרשם כי על אף קושי מבחינת האיחורים, מבטא הנאשם יציבות גם בהגעה למפגשים וגם בנוכחות ומעורבות בקבוצה. להערכת שירות המבחן בתסקיר השני, הנאשם בעל יכולת בעיתוי הנוכחי להירתם מהליך טיפולי, כגורם מפחית סיכון עבורו. לפיכך, המליץ שירות המבחן להשית עליו צו מבחן למשך שנה וחצי. עוד המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף מורחב של 300 שעות, זאת בנוסף לצו המבחן, וכענישה קונקרטית שתאפשר את המשך תפקודו התעסוקתי של הנאשם.

7. מהתסקיר השלישי והעדכני שנועד לבחון את השתלבות הנאשם באפיק הטיפול, עולה כי שלא בעטיו, הנאשם לא שולב בקבוצה הטיפולית וכי הוא עתיד להשתלב בטיפול בחודש ינואר 2022. שירות המבחן קיים שיחה עם הנאשם על מנת לעמוד על מידת נכונותו להשתלב בטיפול והתרשם כי הנאשם לוקח אחריות מלאה על התנהגותו ואף הביע נכונות להשתלב בתהליך הטיפול. כמו כן, בתקופה הדחייה לא נפתחו נגדו תיקים חדשים.

8. נוסף על כך, הבהיר שירות המבחן כי הוא, אמנם, מודע לחומרת העבירות שביצע הנאשם, המצריכות ענישה מוחשית. אולם, לאור הערכתו כי הנאשם בעל יכולת להיעזר בהליך הטיפול המפחית סיכון במצבו, שב שירות המבחן על המלצתו להטלת צו מבחן למשך 18 חודשים וצו של"צ בהיקף של 300 שעות.

ראיות הצדדים לעונש וטיעוניהם לעונש

9. ב"כ המאשימה הגיש את טיעונו לעונש בכתב (ט/1) וכן הוסיף וטען בעל-פה בדיון לפניי.

10. בטיעונו הכתובים לעונש שב וציין ב"כ המאשימה את עובדות כתב האישום המתוקן, להמחשת חומרת מעשיו של הנאשם. נטען כי הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות הם ערכים מרכזיים- ערך קדושת החיים וסיכונם, שלומם ורכושם של המשתמשים בדרך וכן ערך שמירת שלטון החוק. הוטעם כי לא בכדי קבע המחוקק עונש מרבי של 20 שנות מאסר לצידה של עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ובכך העניק, הלכה למעשה, ביטוי לחומרה הרבה שיש לייחס לעבירה זו.

11. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ציין ב"כ המאשימה את חלקו הבלעדי של הנאשם; הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות ואף הנזק שנגרם; יכולתו של הנאשם להבין את הפסול שבמעשהו לרבות בשל גילו המבוגר. נוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לצד הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען ומדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין 4-6 שנות מאסר בפועל.

12. במסגרת סקירת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טען ב"כ המאשימה כי עברו הפלילי של הנאשם מכביד ותוך כך ציין כי לחובתו 15 הרשעות קודמות במגוון רחב של עבירות לרבות עבירות אלימות, עבירות רכוש ועבירות מס. נטען כי הנאשם ריצה בעבר מספר עונשי מאסר בפועל וכן כי בגין הרשעתו האחרונה הוטלו עליו עונש של מאסר על תנאי וצו מבחן, אשר לא מנעו ממנו לבצע את העבירות בתיק זה. עוד הודגש כי לחובת הנאשם עבר עשיר

בתחום עבירות התעבורה. הוטעם כי לחובתו 20 הרשעות קודמות, לרבות מספר רב של הרשעות בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, כאשר מדובר בנאשם שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה. כמו כן ציין ב"כ המאשימה כי אף לאחר מעצרו בגין תיק זה הורשע הנאשם בשתי עבירות תעבורה. ב"כ המאשימה ביקש שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן ובד בבד ציין כי הנאשם נטל חלק בהליך הטיפול רק בארבעה מפגשים בחודש יוני. לטענת המאשימה, על הסיכון לשיקומו של הנאשם להיות מוצק וממשי על מנת שבית המשפט יוכל לחרוג ממתחם הענישה מטעמי שיקום. המאשימה ביקשה להעדיף בעניינו שיקולים של גמול, הרתעה והגנה על הציבור ולהטיל על הנאשם עונש בחלק האמצעי - עליון של מתחם העונש ההולם לו היא עותרת, וזאת בהינתן עברו הפלילי של הנאשם (ט/2) ועברו התעבורתי (ט/3). בנוסף, מבקשת המאשימה להשית על הנאשם רכיבי ענישה של מאסר מותנה, קנס כספי, פסילת רישיון נהיגה ופסילה על תנאי.

13. בפתח טיעוניו לעונש ציין הסנגור כי הנאשם בן 58, אב לחמישה ילדים, הודה בהזדמנות הראשונה לאחר תיקון כתב האישום ולקח אחריות מלאה על מעשיו. הסנגור ציין כי למאשימה בתיק זה לא אצה הדרך ולכן כתב האישום הוגש בשיהוי, בחלוף שנתיים מביצוע העבירות. הסנגור הפנה להצעת חוק העונשין, התשל"ז-1977 (תיקון 128), תוך שטען כי היא מצויה בשלב מתקדם לפני קריאה שנייה ושלישית בכנסת (לאחר הדיון המציא הסנגור לתיק בית המשפט את נוסח הצעת החוק). הסנגור ציין כי מהצעת החוק עולה כי ישנו קושי אינהרנטי בענישתו של נאשם לאחר עינוי דין של שנים רבות מיום ביצוע העבירה וכי ניתן יהיה לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בשל חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה והימשכות ההליכים, למעט במקרים בהם קיימים אינטרסים אחרים למיצוי הדין.

14. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ומבלי להקל ראש בחומרן, טען הסנגור כי המעשים אינם מצויים ברף גבוה של חומרה ולמרבה המזל האירוע לא הסתיים באופן חמור יותר. לאחר שהפנה לפסיקה להמחשת עמדת ההגנה לעונש (נ/1), טען הסנגור למתחם עונש הולם הנע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל. עוד טען הסנגור, כי אין ללמוד גזרה שווה מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה, אשר אף אינה תומכת, לדבריו, במתחם המחמיר לו עותרת המאשימה. נוסף על כך נטען כי בטיעוניה לא העניקה המאשימה משקל לאמור בתסקיר שירות המבחן ולחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן המלמד על כבדת הדרך השיקומית של הנאשם, תוך שהדגיש כי כיום הנאשם מבין כי הוא זקוק לכלים שמעניק לו שירות המבחן כדי להשתקם. עוד הדגיש הסנגור כי מאז ביצוע העבירות בשנת 2017 חלף פרק זמן ניכר במהלכו שמר הנאשם על אורח חיים תקין ולא ביצע עבירות נוספות, למעט שתי עבירות תעבורה קלות של ברירת קנס- האחת בשנת 2018 (אי חגירת חגורת בטיחות) והשנייה בשנת 2019 (רישיון הרכב פקע פחות מ-9 חודשים).

15. בסיכומו של דבר, נוכח טיעוניו הנ"ל, ביקש הסנגור לאמץ את מתחם העונש ההולם לו עותרת ההגנה, באופן שיאפשר לבכר בעניינו של הנאשם את האפיק השיקומי עליו ממליץ שירות המבחן. בנקודה זו הבהיר הסנגור, כי על אף ששירות המבחן בא בהמלצה להשית על הנאשם עונש של צו של"צ, הרי שההגנה מסכימה כי יושת עליו עונש של מאסר בפועל שניתן לרצותו בעבודות שירות כך שלא ייגדע ההליך השיקומי. לחילופין, ובמידה וייקבע מתחם עונש הולם שאינו מאפשר נשיאת מאסר בעבודות שירות, מבקשת ההגנה לסטות לקולה בעניינו של הנאשם ממתחם העונש ההולם, אם נוכח חלוף הזמן הממושך מאז ביצוע העבירה, דבר המתאפשר על-פי הצעת החוק הנ"ל, ואם משיקולי שיקום כמומלץ בתסקיר שירות המבחן.

16. להלן דברי הנאשם בדיון לפניי, כלשונם, ומהם עולה בעיקר כי הנאשם מבקש לפתוח דף חדש בחייו וכן מבקש להימנע מפסילתו לתקופה ארוכה על מנת שיוכל ללמוד נהיגה ולקבל רישיון נהיגה:

"אני לא רוצה להסתכל יותר אחורה. ב- 11/11 חיתנתי את הבן שלי ושלשום נולד לי נכד מהבת שלי, זה נותן לי הרגשה יותר ויותר ליישר את הקו עוד יותר ועוד יותר, כפי שהחלטתי עם עצמי. יש לי בקשה אחת מבית המשפט, ואני מקווה שבית המשפט יקח את זה בחשבון, אני הייתי רוצה להוציא רישיון נהיגה, אבל המצב שאני נמצא בו, עם כל העבירות והטעויות ששילמתי, אני לא רוצה לחזור שוב, אני רוצה לפתוח דף חדש, אני מבקש להוריד לי מהשלילה כדי שאוכל ללמוד נהיגה ולפתוח דף חדש. אני מוכן לקחת תנאי ארוך וקנס מאוד גבוה כדי להוריד מהשלילה. בגלל המצב בו אני נמצא, בלי הרישיון אני לא יכול לעבוד. אני כבר יותר משנתיים מובטל ללא עבודה".

דיון והכרעה

17. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שבפנינו שעיקרן, כאמור, סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו כדין ונהיגה ללא רישיון נהיגה, הם שלטון החוק והסדר הציבורי, ביטחון ושלום של ציבור המשתמשים בדרך ופעילותם התקינה של השוטרים הממלאים תפקידים בנאמנות לצורך הגנה על ביטחון הציבור ואכיפת שלטון החוק.

18. הערכים שנפגעו והצורך להחמיר בענישה בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה עולים משורה ארוכה של פסקי דין של בית המשפט העליון, לרבות פסק הדין בע"פ 291/13 אבראהים נגד מדינת ישראל (22.12.13) בו נאמר: "העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה".

19. עוד יפים בעניינו הדברים הבאים שנאמרו בע"פ 4763/17 ותד נגד מדינת ישראל (29.1.18): "עבירת המרדף פוגעת בצורה ישירה בביטחון האישי של עובר דרך. כל חטאו הוא שעשה שימוש בכבישי המדינה. טול המקרה שבפנינו. המעשה נמשך כעשרים דקות במהלכו המערער נסע בניגוד לכיוון התנועה, תוך התעלמות חוזרת ונשנית מרמזור אדום שניצב בפניו. מספר כלי רכב, ביניהם רכב השייך למשטרה, נאלצו לסטות מהדרך על מנת שלא להיפגע. התנהגות כזו יוצרת מצב של התמוטטות דיני התעבורה, על כל הסיכון הכרוך בכך. אין לאפשר תוהו ובוהו בנתיבי התחבורה...". וכך גם נקבע בע"פ 5626/14 מרק לנקין נ' מדינת ישראל (02.08.2015) (להלן: עניין לנקין): "בית משפט זה עמד בעבר על הצורך להחמיר בעונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת...המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי. דברים אלו נכונים אף ביתר שאת בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, תוך התעלמות מהוראות השוטרים לעצור, לגביהן נקבע כי נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה...".

20. ומהתם להכא: במקרה דנן סיכן הנאשם בנהיגתו הפראית את הנוסע שנסע עמו ברכב ואת כלל המשתמשים בדרך. הנאשם עקף רכבים במהלך הימלטותו מהשוטרים ואף נסע מספר פעמים נגד כיוון התנועה וגרם לרכבים לסטות מנתיב נסיעתם. במהלך נהיגתו משולחת הרסן פגע הנאשם בכנף של רכב הטויוטה שנסע כחוק. למרבה המזל לא גרמה נהיגתו של הנאשם לנזקים כבדים יותר של פגיעות בגוף. עסקין במרדף ממושך אחרי הנאשם, במהלכו לא שעה הלה לכריזות השוטרים לעצור. רק כשנחסמה דרכו ע"י ניידת משטרתית, נאלץ הנאשם לעצור את הרכב, אך גם אז לא חדל ממעשיו הנפשעים והחל לנסוע לכיוונו של השוטר שיצא מהניידת בכוונה להפריע לשוטרים במילוי תפקידם כדן. הנאשם אילץ את אותו שוטר לשלוף את אקדחו ורק אז דומם את מנוע הרכב. אולם, בכך לא תמו מעלליו של הנאשם שכן זה אף התנגד למעצרו ודחף את השוטר באמצעות ידיו שוב בכוונה להפריע לשוטרים שמילאו נאמנה את תפקידם. בהתנהלותו הנ"ל של הנאשם יש לראות משום זלזול מופגן הן בחיי אדם והן בשלטון החוק ובאמונים על אכיפת השמירה עליו. נסיבות האירוע שבפנינו חמורות במיוחד שכן הנאשם נהג ללא רישיון נהיגה, דבר הממחיש את המסוכנות הרבה שהייתה טמונה בנהיגתו הפראית.

21. המחוקק ולא בכדי קבע בגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה עונש מאסר מרבי של 20 שנים ובכך הביע את החומרה הרבה הגלומה בעבירה זו. בית המשפט העליון בע"פ 5507/19 בורקאן נ' מדינת ישראל (3/12/20) (להלן: עניין בורקאן), קבע כי "ככלל, מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה היא של עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית", ואכן יש להשית בגין עבירה זו ענישה משמעותית למען יראו וייראו ועל מנת לבטא את הוקעת מעשה העבירה ואת עיקרון הגמול.

22. בעניין בורקאן השית בית המשפט העליון, לאחר הרשעת בורקאן גם בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ממנה זוכה מחמת הגנה מן הצדק בערכאה הדיונית, עונש של 12 חודשי מאסר בפועל בהתחשב בגילו הצעיר (21), אי ביצוע עבירות נוספות במשך 3 שנים, תסקיר חיובי המעיד על הליך שיקומי והעובדה שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין. על פי העובדות המוסכמות בעניין בורקאן, ביום 20.7.2017 נהג בורקאן ברכב, אף שמעולם לא נבחן במבחני הרישוי ולא החזיק ברישיון נהיגה. שוטר תנועה שהבחין בו כשהוא חוצה קו הפרדה לבן, כרז לו לעצור. אולם הוא נסע לאחור, החל בנסיעה מהירה, ביצע פנייה תוך שהוא עוקף וחוצה קו הפרדה לבן והמשיך בנסיעה במהירות גבוהה, בעוד השוטר דולק בעקבותיו בניידת וכורז לו לעצור. במהלך נסיעתו, נסע בורקאן בנתיב נגדי, כשהוא עוקף כלי רכב אחרים וחוצה מספר מעברי חצייה מבלי להאט, באופן שהיה בו כדי לסכן כלי רכב אחרים, לרבות כאלו שנסעו בנתיב הנגדי. בהמשך, נכנס במהירות לצומת מן הנתיב הנגדי, תוך שהוא חוצה שטח הפרדה ועובר ברמזור אדום, התנגש ברכב אחר, שנכנס לצומת באור ירוק, ואז עצר, יצא מן הרכב והחל לברוח אך נעצר תוך מספר דקות.

23. להלן פסיקה נוספת להמחשת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה דומה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה:

· ע"פ 8584/13 לואי שטארה נ' מדינת ישראל (30/6/17) - המערער הורשע בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. הוא נתפס לאחר מרדף לאחר שהרכב התנגש במעקה בטיחות. אותו מערער הורשע בנוסף בגניבת רכב, בכניסה לישראל שלא כדין והפרעה לשוטר במילוי תפקידו וכן נהיגה ללא רישיון. בגין העבירה של סיכון חיי אדם נקבע עונש של 4 שנות מאסר בפועל- רכיב ענישה זה נותר על כנו.

· ע"פ 2499/14 סלימאן אלנבארי נ' מדינת ישראל (5/11.14)- המערער הורשע בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו והושת עליו בבית המשפט המחוזי עונש של 20 חודשי מאסר בפועל לאחר קביעת מתחם שנע בין 20-42 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה נמלט המערער במהירות גבוהה מניידת משטרה בכביש מהיר למרחק של 4 ק"מ. ערעורו נדחה.

· בעניין לנקין- המערער הורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה, ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. על-פי עובדות כתב-האישום נהג המערער ברכב בהיותו בפסילה נגד כיוון התנועה, כאשר קראו לו השוטרים לעצור, הוא פתח בנסיעה פרועה ומהירה ברחובות העיר אשדוד. במהלך נסיעתו, עקף המערער כלי-רכב בצורה מסוכנת ואילץ אותם לסטות מנתיב נסיעתם. בהמשך, חצה חמישה צמתים באור אדום, נסע על שטחי הפרדה ומדרכות, בניגוד לכיוון התנועה ובמטרה לחמוק מניידות המשטרה. מתחם העונש ההולם שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי נע בין 30-60 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו 50 חודשי מאסר בפועל ופסילה למשך 4 שנים. בית המשפט העליון דחה את הערעור שהוגש נגד חומרת העונש, וקבע, כי הן המתחם, והן העונש בתוך המתחם הולמים וראויים.

· ע"פ 1925/14 סמיח עלוש נ' מדינת ישראל (8/2/15)- המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה בזמן פסילה, והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 3-6 שנות מאסר בפועל, והשית על המערער 5 שנות מאסר לריצוי בפועל, וכן פסילת רישיון לתקופה של 5 שנים ועונשים נלווים, בין היתר נוכח עברו הפלילי המכביד. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער.

· ע"פ 8189/17 בן חיים נ' מדינת ישראל (7/2/18)- נדחה ערעורו של המערער עליו הושת בבית המשפט המחוזי עונש של 40 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים. דובר בנאשם בעל עבר פלילי שהורשע בבית המשפט המחוזי, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה ואי ציות לרמזור אדום.

· ת"פ (מחוזי חיפה) 26857-04-16 מדינת ישראל נ' ותד (11/5/17)- נאשם בן 19 בעל עבר פלילי נקי ועבר תעבורתי לא מכביד, אשר הורשע מכוח הודאתו בביצוע עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין; הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין; נסיעה בכיוון ההפוך, עבירה לפי סעיף 29 לחוק ותקנה 35 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 וסעיף 62 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961. שרות המבחן המליץ להשית עליו מאסר בעבודות שרות לצד צו מבחן. בית המשפט המחוזי השית על אותו נאשם מאסר בפועל לתקופה של 20 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה למשך 3 שנים. נקבע בתיק הנ"ל מתחם עונש הולם אשר נע בין 20 חודשי מאסר בפועל ל-40 חודשי מאסר בפועל. יוער כי ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה (ע"פ 4763/17).

י"פ (מחוזי חיפה) 58442-05-17 מדינת ישראל נ' מסעוד (30/4/18) - על נאשם בעל עבר פלילי ותעבורתי שהורשע, מכוח הודאתו, בבצוע עבירות שעניינן סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו ונהיגה בזמן פסילה, הושת עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסרים מותנים, כך שסה"כ הושת עליו עונש של מאסר בפועל לתקופה של 31 חודשים לצד רכיבי ענישה נלווים.

24. לאחר שבחנתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם, את נסיבות ביצוען ואת מדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם הענישה ההולם בתיק זה נע בין עונש של 24 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 48 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים.

25. בנסיבותיו של תיק זה ובהינתן עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, אני בדעה כי אין מקום לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם, ולהלן יובאו הטעמים לכך.

26. בסעיף 40 ד(א) לחוק העונשין קובע המחוקק באילו נסיבות מוסמך בית המשפט לסטות, לקולה, ממתחם העונש ההולם, מטעמים של שיקום, ולהלן לשונו: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

27. במקרה שבפנינו לא ניתן לקבוע כי הנאשם כבר השתקם שהרי ההליך הטיפולי בו הוא נתון נמצא בחיתוליו ועל כך אין חולק. ודוק, מהתסקיר העדכני עולה כי הנאשם השתלב בחודש יוני 2021 בקבוצת הכנה לטיפול וכי טרם השתלב בקבוצה הטיפולית בשל אילוצים שאינם קשורים בו. הנאשם צפוי להתחיל בהליך הטיפולי רק בחודש ינואר 2022 כך שלא ניתן לדעת באופן ברור מהם הסיכויים להצלחתו של הליך זה. וכאן אציין כי הנאשם הועמד בעבר תחת צו מבחן למשך 18 חודשים במסגרת ההליך הפלילי שננקט נגדו בת.פ. 15-03-26545 ואף על-פי כן שב וביצע את העבירות שבפנינו, וזאת פחות משבועיים לאחר מתן גזר הדין בתיק הנ"ל. בנסיבות אלו, אינני יכולה לקבוע כי מצאתי כי יש סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם מה גם שמדובר בנאשם אשר בעברו 15 הרשעות קודמות בתיקים פליליים ו-20 הרשעות תעבורה קודמות, לרבות הרשעות בעבירה חמורה דומה של נהיגה ללא רישיון נהיגה. הרשעתו האחרונה של הנאשם בפלילים הינה, אמנם, מלפני 4.5 שנים ובמהלך תקופה זו לא נפתחו נגדו תיקים פליליים נוספים, כפי שטען הסנגור, ובצדק. ברם, אין להתעלם מכך שהנאשם הורשע במהלך תקופה זו בשתי הרשעות תעבורה הגם שמדובר בהרשעות בעבירות קלות. והרי מי שמבקש להשתקם אמון על הקפדה מרבית על שמירת החוק.

28. לכל הטעמים הנ"ל יש להוסיף את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם בהליך זה כשבראשן העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה שבוצעה ע"י מי שלא הוכשר מעולם לנהיגה. וכאן ראוי להביא את דבריו הבאים של בית המשפט העליון שנאמרו בעניין לנקין הנ"ל: " אין חולק על חשיבותם הרבה של שיקולי השיקום אך הם אינם חזות הכול, ובצד ניצבים בין השאר שיקולי ההרתעה וההגנה על שלום הציבור...".

29. הנה כי כן, עיקרון השיקום, חרף חשיבותו, אינו חזות הכל ואינו בא להחליף את עקרון ההלימה ואת יתר שיקולי הענישה והוא רק חלק מתוך מכלול של שיקולי ענישה (ראו גם: רע"פ 9269/17 אבו עישא נ' מדינת ישראל (15/1/18)). אף המחוקק בסעיף 40ד(ב) לחוק העונשין קבע כי אין לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם אם היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין. במקרה זה אין עסקינן בנאשם שהשתקם ולא שוכנעתי, כאמור לעיל, כי יש סיכוי של ממש הנאשם ישתקם, ולכן ברי כי אין מקום בנסיבותיו החמורות של תיק זה, לסטות לקולה בעניינו של הנאשם ממתחם העונש ההולם.

30. כמו כן, אין מקום לקבל את טענת ההגנה ולסטות לקולה ממתחם העונש ההולם נוכח שיהיו בהגשת כתב האישום, וזאת בראש ובראשונה נוכח העובדה שטרם חוקק הסעיף בחוק העונשין המסמיך את בית המשפט לעשות כן. אף לגופו של עניין, אני בדעה כי נסיבותיו החמורות של תיק זה וכן עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, אינם מצדיקים סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם בשל שיהיו של שנתיים בהגשת כתב האישום נגד הנאשם. עם זאת, יש בשיהיו הנ"ל, כמו גם בהודאת הנאשם בעובדות כתב האישום מיד לאחר תיקונו, ובכך שמזה 4.5 שנים לא נפתחו נגדו תיקים פליליים וכן בהליך הטיפולי בו החל הנאשם, כדי להצדיק את קביעת עונשו ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל.

31. בסיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם, כדלקמן:

- למאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 30/6/17 עד ליום 7/7/17).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירה לפי סעיף 332 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירה לפי סימן ג' לפרק ט' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה או עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודה הנ"ל.
- אני מורה על פסילת הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

בשולי גזר הדין מתבקש שב"ס, במידת האפשר, לשלב את הנאשם במסגרת של הליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ג' שבט ג' שבט תשפ"ב, 05 ינואר 2022, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד יניב זוהר, ב"כ הנאשם, עו"ד יניב אביטן והנאשם בעצמו.